

Asia: VN/27729/2024

Lausuntopyyntö luonnoksista DORA-muutosdirektiivin täytäntöönpanoa koskeviksi valtiovarainministeriön asetuksiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rahoitusvakausvirasto kannattaa ehdotettuja muutoksia. Jo ehdotettujen muutosten lisäksi Rahoitusvakausvirasto ehdottaa muutamia täsmennyksiä purettavuuden arviointia koskevaan asetukseen.

Rahoitusvakausvirasto pyytää harkitsemaan, olisiko kaikkien neljän asetuksen osalta tarkoituksenmukaista kumota aiempi asetus ja korvata se uudella, samannimisellä asetuksella. Tämä lisäksi selkeyttä konsolidoimalla asetuksiin aiemmin tehdyt muutokset ja nyt ehdotetut uudet muutokset.

Valtiovarainministeriön asetus seikoista, jotka on otettava huomioon arvioitaessa luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen taikka konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia (1285/2014):

Rahoitusvakausvirasto ehdottaa asetuksen 2 §:ään jo ehdotettujen muutosten lisäksi seuraavia täsmennyksiä. Rahoitusvakausviraston ehdotukset perustuvat osin Euroopan pankkiviranomaisen antamiin ohjeisiin purettavuuden arvioinnin parantamisesta (EBA/GL/2023/05).

Kriisinratkaisudirektiivissä ja Euroopan pankkiviranomaisen ohjeissa käytetään tietyissä kohdissa englanninkielistä termiä service level agreement. Osassa näistä kohdista valtiovarainministeriön asetuksessa käytetään termiä palvelusopimus. Service level agreement -sopimus käännetään suomeksi yleensä palvelutasosopimukseksi. Kyseisissä sopimuksissa sovitaan palvelusopimuksen nojalla tarjottavan palvelun vaatimustasosta, eli esimerkiksi siitä, milloin palvelutaso on alitettu ja mitä palvelutason alittamisesta seuraa. Palvelusopimus on palvelutasosopimusta laajempi termi,

koska palvelutasosopimus on usein yksi osa palvelusopimusta. Rahoitusvakausrasto ehdottaa käyttämään palvelusopimus-termin sijaan palvelutasosopimusta asetuksen kohdissa 5), 6), 19).

Asetuksen 1) kohdan mukaan arvioidaan, missä laajuudessa laitos kykenee siirtämään ydinliiketoimintoja ja kriittisiä toimintoja oikeushenkilöille. Rahoitusvakausrasto ehdottaa, että kohdassa todettaisiin arvioitavan sitä, missä laajuudessa laitos kykenee kartoittamaan kunkin oikeushenkilön ydinliiketoiminnot ja kriittiset toiminnot. Arvioinnissa kartoitetaan laitoksen ydinliiketoimintojen ja kriittisten toimintojen jakautuminen laitoksen yhtiörakenteessa eri oikeushenkilöiden kesken.

Asetuksen 3) kohdan mukaan arvioidaan sitä, onko laitoksella käytössä järjestelyjä, joilla tarjotaan olennainen henkilöstö, rakenteet, rahoitus, maksuvalmius ja pääoma ydinliiketoiminta-alueiden ja kriittisten toimintojen tukemiseksi ja ylläpitämiseksi. Laitos ei tarjoa näitä osa-alueita palveluna, vaan kyse on siitä, että laitos järjestää ja varmistaa näiden osa-alueiden toteutumisen. Rahoitusvakausrasto ehdottaa, että tarjotaan-sanalla sijaan kohdassa käytettäisiin sanaa järjestää.

Asetuksen 7) kohdan mukaan arvioidaan sitä, onko laitoksessa laadittu varasuunnitelmia maksu- ja selvitysjärjestelmien käytön jatkuvuuden varmistamiseksi. Varasuunnitelman määritelmää voidaan pitää suppeampana kuin kriisinratkaisudirektiivin muotoilua, jossa viitataan suunnitelmien lisäksi myös toteutettaviin toimenpiteisiin. Rahoitusvakausrasto ei pidä tämän kohdan muuttamista kriittisenä, koska arviossa voidaan päätyä samaan lopputulokseen niin kriisinratkaisudirektiivin kuin asetuksenkin sanamuodolla, mutta jos sanamuotoa halutaan tässä yhteydessä täsmentää, Rahoitusvakausrasto ehdottaa seuraavaa muotoilua: onko laitoksessa laadittu jatkuvuussuunnitelmia ja otettu käyttöön toimenpiteitä maksu- ja selvitysjärjestelmien käytön jatkuvuuden varmistamiseksi.

Asetuksen 10) kohdan mukaan arvioidaan sitä, onko laitos kokeillut johdon tietojärjestelmiä Rahoitusvakausraston määrittelemissä kuormitustilanteissa. Kriisinratkaisudirektiivissä käytetään termiä testata, joka kuvaisi termiä kokeilu paremmin sitä, mistä kuormitustestauksessa on kyse. Rahoitusvakausrasto ehdottaa sanan kokeilu korvaamista testaamisella.

Asetuksen 12) kohdan mukaan arvioidaan sitä, onko laitos ottanut käyttöön riittävät käytännöt sen varmistamiseksi, että se voi antaa Rahoitusvakausrastolle tiedot, joita tarvitaan talletussuojajärjestelmien kattamien tallettajien ja määrien yksilöimiseksi. Rahoitusvakausrasto ehdottaa sanamuodon yhtenäistämistä rahoitusvakausrastosta annetun lain 5 luvun 2 §:ssä käytetyn sanamuodon kanssa seuraavasti: onko laitos ottanut käyttöön riittävät käytännöt sen varmistamiseksi, että se voi antaa Rahoitusvakausrastolle tiedot, kunkin tallettajan korvauskelpoisten ja korvattavien talletusten määrän yksilöimiseksi.

Asetuksen 14) kohdan mukaan arvioidaan sitä, jos konserni sitoutuu kahden konsernin yrityksen välillä tehtyyn sopimukseen, jolla siirretään kokonaan tai osittain yhden konsernin yrityksen ja kolmannen osapuolen välillä tehdystä sopimuksesta aiheutuva riski, ovatko nämä sopimukset markkinaehtoisia ja kuinka tehokkaat näitä sopimuksia koskevat riskinhallintajärjestelmät ovat. Kyseinen kohta on Rahoitusvakaussviraston näkemyksen mukaan vaikeasti ymmärrettävä, sillä kriisinratkaisudirektiivin mukainen back-to-back -sopimus on vakiintunut termi, jolla on vakiintunut määritelmä. Kriisinratkaisudirektiivin suomenkielisessä versiossa käytetään termiä back-to-back -sopimus. Rahoitusvakaussvirasto tunnistaa riskin siitä, että asetuksen 14) kohdan lukemalla ei itsenäisesti, ilman kriisinratkaisudirektiivin lukemista, saisi käsitystä siitä, että arvioinnin kohteena ovat back-to-back -sopimukset. Jos back-to-back -sopimukseen liittyvää määritelmää täsmennetään, tämä tulisi huomioida vastaavasti myös asetuksen kohdassa 15).

Asetuksen 19) kohdan mukaan arvioidaan palvelusopimusten olemassaoloa ja jatkuvuutta. Yllä kuvatun mukaisesti Rahoitusvakaussvirasto ehdottaa, että palvelusopimus korvataan termillä palvelutasosopimus. Lisäksi kyseisessä kohdassa kriisinratkaisudirektiivin mukaisesti arvioidaan sopimusten vakautta eikä jatkuvuutta. Jatkuvuus-termille on vakiintunut tietty merkityssisältö, joka ei vastaa sitä, mitä arvioinnin kohteena Euroopan pankkiviranomaisen ohjeiden mukaan on. Tästä syystä jatkuvuus-termin sijaan Rahoitusvakaussvirasto ehdottaa käytettäväksi termiä vakauss.

Valtiovarainministeriön asetus luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista ja niihin sisällytettävistä tiedoista:

Rahoitusvakaussvirasto toteaa selvyden vuoksi, että niiltä osin, kun laitos on toimittanut tiedon Finanssivalvonnalle, voi olla tarkoituksenmukaista, että Rahoitusvakaussvirasto saa tiedon Finanssivalvonnalta sen sijaan, että tietoa pyydetäisiin suoraan laitokselta. Rahoitusvakaussvirasto pyrkii välttämään sellaisten tietojen pyytämistä laitoksilta, jotka laitokset ovat jo toimittaneet toiselle viranomaiselle ja jotka Rahoitusvakaussvirasto voi saada käyttöönsä tarkoituksenmukaisella tavalla toiselta viranomaiselta. Tämä ei kuitenkaan poista Rahoitusvakaussviraston oikeutta pyytää tietoa suoraan laitokselta. Rahoitusvakaussvirasto ei ehdota tältä osin muutoksia asetukseen.

Rahoitusvakaussvirasto katsoo, että ehdotetussa uudessa 2 momentissa ei ole kyse kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista tiedoista eikä kriisinratkaisusuunnitelmiin sisällytettävistä tiedoista, vaikka MREL-vaateita ja niiden määräaikoja käsitellään osana kriisinratkaisusuunnitelmaa.

Rahoitusvakausvirasto